

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

JAK MOGĘ WYRAZIĆ MÓJ SPRZECIW?

udział w strajkach
obywatelskich
i inne przykłady
pokojuowego
obywatelskiego
nieposłuszeństwa

STRAJK OBYWATELSKI

...Strajk jest formą nacisku lub protestu społecznego. Może mieć różne formy, popularne rozumienie odnosi się głównie do niewykonywania pracy..

Oprócz strajku ulicznego, udziału w manifestacji mamy m.in.:

- **STRAJK WŁOSKI** – polega na maksymalnym spowolnieniu wykonywanych czynności lub wykonywaniu ich niezwykle drobiazgowo, a przez to czasochłannie,
- **STRAJK OKUPACYJNY** – polegający na przejęciu i zablokowaniu jakiegoś budynku,
- **STRAJK GŁODOWY**,
- **CZARNY STRAJK**- strajkujący zaprzestają podstawowych prac decydujących o prawidłowym funkcjonowaniu miejsca pracy,
- **STRAJK OSTRZEGAWCZY**, gdy ludzie podejmują jedynie krótkie przerwy w pracy.

THIS IS
NOT WHAT
WE DESERVE

NIEOBECNOŚĆ W PRACY

... Pracodawca nie może zwolnić Cię za sam udział w strajku, wyrażanie określonych poglądów czy propagowanie idei, nie uprawnia Cię to jednak do nieusprawiedliwionej obecności w pracy...

- Jeśli chcesz wziąć udział w proteście, manifestacji, akcji społecznej, która wymaga od Ciebie nieobecności w pracy, niepodejmowania działań służbowych **POWINIENESZ ZNALEŹĆ UZASADNIENIE DLA PRACODAWCY**
- **NIE WOLNO MYLIĆ TEGO ZE STRAJKIEM OKREŚLONYM W RAMACH KODEKSU PRACY.** Jeśli strajk nie dotyczy bezpośrednio działań Twojego pracodawcy, sam udział w nim nie jest wystarczającym wytłumaczeniem dla nieobecności.

NIEOBECNOŚĆ W PRACY

...W żadnym z tych przypadków nie musisz jednak ujawniać powodów „dnia wolnego”...

- Jeśli jesteś zatrudniony w oparciu o umowę o pracę możesz Rozważyć złożenie wniosku o urlop – np. tzw. "URLOP NA ŻĄDANIE"- masz 4 dni w roku, które możesz tak wykorzystać.
- PRACODAWCA NIE MOŻE ODMÓWIĆ Ci udzielenia urlopu na żądanie.
- Niestety są grupy, jak np. nauczyciele, które nie mają prawa do urlopu na żądanie.
- Jeśli korzystasz z innej formy zatrudnienia, spróbuj DOGADAĆ SIĘ Z PRACODAWCĄ odnośnie swojej nieobecności. Być może zadania, za które odpowiadasz, możesz wykonać w innym terminie.

NIE WSZYSCY MOGĄ PROTESTOWAĆ NA ULICY!

Część osób nie może przerwać wykonywania pracy (z powodu jej charakteru lub ciężącej na nich odpowiedzialności za zdrowie i życie innych osób).

TAKIE GRUPY TO NP. PRACOWNICY OCHRONY ZDROWIA, SŁUŻBY MUNDUROWE, PRACOWNICY SĄDÓW

Strajkować na ulicy nie mogą często opiekunowie osób z niepełnosprawnościami, osób starszych czy małych dzieci. Są oni na co dzień odpowiedzialni za bezpieczeństwo i życie osób, którymi się opiekują i nie mogą po prostu wyjść z domu na manifestację.

INNE FORMY PROTESTU

STRAJK OBYWATELSKI NIE JEST JEDYNĄ FORMĄ MOBILIZACJI

Jeśli chcesz się zaangażować, ale nie możesz pójść na strajk są inne metody pokojowego obywatelskiego nieposłuszeństwa np.:

- akcje ulotkowe lub np. powieszenie w swoim oknie plakatu na znak solidarności,
- noszenie oznak przez protestujących,
- wsparcie w social media,
- zwalczanie fake news,
- identyfikowanie się za pomocą ubioru,
- oflagowanie budynków,
- mailowe lub listowne akcje protestacyjne,
- wsparcie za pomocą wiedzy eksperckiej lub donacji dla NGO działających na rzecz danej sprawy,
- tworzenie plakatów lub infografik,
- działania edukacyjne...

Ważne jest, że decyzja o udziale w obywatelskim nieposłuszeństwie należy do każdego z nas.

Przed jej podjęciem obywatelskim obowiązkiem jest wzięcie pod uwagę różnych czynników: **swojego stanu zdrowia psychicznego i fizycznego, zasobów, charakteru wykonywanej pracy, możliwych konsekwencji ...**

Trzeba pamiętać, że z konsekwencjami protestujące obywatelki i obywatele muszą się liczyć. Na tym polega protest obywatelski.

Dojrzałą postawą jest akceptowanie decyzji o udziale (lub jego braku) innych osób w proteście.

**OKAZYWANIE OBYWATELSKIEGO NIEPOSŁUSZEŃSTWA
WYMAGA PRZED E WSZYSTKIM SOLIDARNOŚCI
I WSPARCIA, A TAKŻE ZROZUMIENIA DECYZJI
INNYCH OSÓB O STOPNIU ZAANGAŻOWANIA
W POPIERANIE POSTULATÓW**

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

